

“היום המאושר האמיתי לכל החסידים על פני תבל”

א. ח"י אלול הוא היום המיועד לשמחה ולברכה לחסידים בכלל ולחב"ד בפרט.

בין חסידים מתהלכת אימרה חסידית עתיקה בשני נוסחאות: (א) ח"י אלול הוא היום שהביא חיים באלול. (ב) ח"י אלול נותן חיות בעבודה של אני לדודי ודודי לי.

ח"י אלול תנ"ח הוא היום המאושר האמיתי לכל החסידים על פני תבל, שכן, יום זה הוא היום הבהיר של כל החסידים בכל העולם, הוא היום שבו נולד מורנו הבעש"ט.

ח"י אלול תפ"ד הוא היום הגדול המאושר שאי אפשר להעריכו, כשמורנו הבעל שם טוב נהיה בן עשרים ושש שנים ולמעלה פסקו שאחי' השילוני יתגלה למורנו הבעל שם טוב ויגלה לו את מאור התורה הנגלית והקבלה, כפי שלומדים בגן עדן.

ח"י אלול תצ"ד מלאו עשר שנה ללימודו והדרכתו של אחי' השילוני את מורנו הבעל שם טוב. במשך עשר שנה אלו הנהיג מורנו הבעל שם טוב את עדת הצדיקים הנסתרים, התהלך ממקום למקום בין אנשים פשוטים ומספר להם סיפורים במעלת ישראל, מדות טובות ויראת שמים.

וכשנשלמו עשר שנות הלימוד, הנה בח"י אלול תצ"ד על פי תוקף הוראת ודרישת מורו אחי' השילוני, נתגלה כ"בעל שם טוב" עושה נפלאות ומגלה עמוקות.

ח"י אלול תק"ה נולד הוד כ"ק אדמו"ר הזקן לאביו הצדיק החסיד הרב ר' ברוך בן הגאון ר' שניאור זלמן ולאמו הצדקנית הרבנית מרת רבקה בת הגאון ר' אברהם נ"ע.

(משוחתח ח"י אלול תש"ה. לקו"ד ח"ג-ד (לה"ק) ע' 659)

החילוק בין חסידות וקבלה

אלה שלא מוכרים להם דברי ימי החסידות הכללית כמו גם דברי ימי חסידות חב"ד, סוברים שקבלה וחסידות הם דבר אחד המתבטאות בצורות שונות. מוכרחני לכן להבהיר את הדבר במלים קצרות.

תורת הקבלה היא לימוד ה"נסתר" שבכל הענינים הנעלים של בורא ברוך הוא, תורה, בריאת העולם, נשמות ומלאכים והדומה. תורת הקבלה נמסרת מדור לדור, משה רבנו, הנביאים, חכמי המשנה, חכמי התלמוד, הגאונים ויחידי סגולה שבכל דור.

(...) אבי נ"ע הוכתר על ידי זקני החסידים בתואר: "ה"חובת הלבבות" של תורת ועבודת החסידות".

הספר "חובת הלבבות" נבדל במשאר ספרי המוסר, בכך שבכל שערוי אף העמוקים ביותר, ישנה בחינה וראיה מוכחת המאמת את נושא הענינים.

אבי, נשיאם של חסידי חב"ד, היה בעל בחינה. כל מה שאמר הן בדברי חסידות שלו והן בעבודת הכלל, היה מבטא בצורה ברורה אחרי שהענין היה ברור ובהיר אצלו בתכלית הבהירות, על ידי בחינה מסויימת.

היה זה בקיץ תרנ"ה, אבי חי אז בנאות דשא, נתאספו כמה משכילים גדולים — לא מהמשכילים הזולים שקראו ספר אפיקורסי ואכלו עוגה עם חלב ובכך נעשו משכילים, אלא משכילים אמיתיים — ושאלו את אבי שאלות שונות.

אחת השאלות היתה: תורת החסידות מה? — מצד אחד — אמרו המשכילים — נראה שתורת החסידות היא פילוסופיה דתית עמוקה העוסקת ומוצאת הסברה מקיפה על הענינים העמוקים של מציאות הבורא ובריאת העולם.

ומאיך גיסא - תורת חב"ד מדליקה בלב האדם להבישלהבת בשעת קיום מצוות ומביאה את האדם לדרגה הגבוהה ביותר של השתפכות הנפש בשעת התפלה, מעורדת ומלהיבה את האדם לאהבת ישראל. תורת חב"ד - הטעימו המשכילים - כוללת שני קטבים נוגדים לכאורה: הבנה קרה ורגש לזהט.

אכן — ענה להם אבי — זוהי חסידות, הרגש הלוהט והנהלב בתוך ההבנה השכלית בלווית בחינה מסויימת.

מתי ההבנה החסידית אמיתית? — כשהמבין מתפלל עם אותה הבנה שהבין והשיג. התפלה הנלהבת היא הבחינה של ההבנה האמיתית! ומתי התפלה אמיתית? — כשאחרי התפלה מתנהגים במדות טובות.

ההתנהגות הטובה במשך כל היום הנה הבחינה של העבודה שבלב בה עבד האדם בשעת תפלתו.

כל מה שעשה אבי, היה מבוסס על בחינה מאמתת. גם כשיסד את ישיבת "תומכי תמימים" המפורסמת, עשה זאת מתוך בחינה מאמתת, אם ישיבה זו תמלא את שאיפותיו.

בט"ו אלול תרנ"ז הודיע אבי, שהוא עומד לייסד ישיבה, ובוחר עשרים תלמידים מובחרים ביותר, למדנים ויראי אלקים, ומוסר אותם להדרכת מלמד חסידי מפורסם, מלמד שלא היה מוכתר בתואר הרב הגאון או הרב המוסריניק, אלא למדן טוב חדור בהדרכה החסידית החב"דית העתיקה, ר' שמואל גרונום ז"ל אסתרמן, ומוסר לו סדר הדרכה מסויים, לחנך ולהדריך אותם ליהודים בעלי מסירות נפש על תורה, מצוות ואהבת ישראל.

כעבור שנה, בתחילת חודש אלול, בא המשפיע ר' שמואל גרונום עם תלמידיו אל אבי להיבחן על ידו. הבחינה ארכה כמה ימים, וביום שני, י"ח אלול תרנ"ח, בנוכחות עדת חסידים, הודיע אבי:

— היום ח"י אלול, מאתים שנה להולדתו של הבעל שם טוב, אחרי הבחינה, יש לנו ישיבה — בה ועל ידה תבוא לפועל שיטת מסירות הנפש של הבעל שם טוב על פי הסכריהם של רבנו הזקן וכל נשיאי חב"ד הבאים אחריו, בידיעת אלקות ואהבת ישראל. בשלש השנים הראשונות מתפרסמת ישיבת ליובאוויטש בעולם הישיבות, (המשך מעבר לדף)

<p>דעם רבינ'ס קינדער</p> <p>לא לחשוב על 'תכלית'</p>	<p>ב'כה</p> <p>ב"ה, כ"ז שבט, תשי"ג</p> <p>ברוקלין.</p> <p>שלום וברכה!</p> <p>קבלתי מכתבו מכ"ג שבט, בו כותב בקצרה סדר הדברים איך שנכנס לתו"ת בלוד ומסיים שהוא עתה בן ט"ו וחצי שנה, ושאלתו אם לצאת מהישיבה להתלמד אומנות או לא.</p> <p>הנה פשוט הדבר אשר כיון שבאופן פלא וכפי שכותב במכתבו, זכה לכנוס לישיבה ובפרט לישיבה כזו שלומדים בה הן נגלה והן חסידות, הרי צריך הוא להבין איך שמסייעים בידו מלמעלה להעמידו באופן הטוב לפניו בגשמיות וגם ברוחניות, ומובן ג"כ שכדי לנסותו נופלים לו לפעמים מחשבות להפסיק לימודו, ולכן צריך לבטלם ולהתמסר להשיעורים בנגלה ובחסידות בהתמדה ושקידה גדולה, ופשיטא אשר הזן ומפרנס את הכל הנה כשיבוא הזמן וצריך יה' לפרנס את עצמו, ימציא לו ג"כ את פרנסתו, ואין לבלבל את עצמו בגיל שלו להתעסק עתה בהכנת הפרנסה שתלוי אן ורק בהקב"ה ובמילא הקישור בתורתו ובמצותיו הם עצה נפלאה להקל לאחר זמן את הפרנסה, ויציאה מאהלה של תורה קודם הזמן מפרעת בזה, והשי"ת יזכהו ויצליחו לתלמוד תורה ביראת שמים.</p> <p>בברכה.</p> <p>בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א</p> <p>המזכיר</p> <p>(אג"ק כ"ק אדמו"ר נשי"ד ת"ח)</p>
---	---

"תמימים! מה חסר לכם?"

סיפר המשפיע הרה"ח ר' פרץ מוצ'קין ז"ל: בתקופה שהיינו בסמרקנד בימי מלחמת העולם השנייה, התקיימה פעם התוועדות והשתתפו בה כמה מהתמימים שלמדו בליובאוויטש. במהלך ההתוועדות סיפר ר' שלמה-חיים קסלמן ז"ל, שכאשר הוא למד בליובאוויטש, השתתף פעם בהתוועדות של כ"ק אדמו"ר הריי"צ (שהיה אז 'מנהל פועל' של ישיבת 'תומכי תמימים') עם קבוצה מהמבוגרים ויחידי הסגולה שבין התמימים. באותה התוועדות אמר הריי"צ לתמימים: תמימים! מה חסר לכם? הרי אתם לומדים כראוי הן נגלה והן חסידות, וגם מצד ה'עבודה' - הכל אצלכם כראוי. אלא מה חסר לכם? - ה'לבוש' של אביו ואמו (כמבואר בתניא סוף פרק ב'), ובכן, דעו לכם שאבי (כ"ק אדמו"ר הרשב"ב נ"ע) נתן לכם גם את הלבוש הזה, וממילא לא חסר לכם כלום!
וכשר' שלמה-חיים ז"ל סיים את הדברים, יצאנו בריקוד של שמחה.

מילה של הרבי אינה הולכת לאיבוד

סיפר הרה"ח ר' אברהם פאריז ז"ל: פעם אחת נכנסתי ל'יהדות' אל כ"ק אדמו"ר הריי"צ והראיתי לו מברק שקיבלתי מבתי, ובו נאמר שהיא נפלה למשכב למשך זמן, עקב סיבוך שנוצר בעקבות לידה. ביקשתי מהרבי ברכה עבודה, ובין הדברים אמרתי: "רבי, מילה שלכם אינה הולכת לאיבוד!". אמרתי זאת בקול רפה ובפנים סמוקות ומבוישות. ענה לי הרבי ברצינות: "מיינער א ווארט ווערט ניט פארפאלן ניט למעלה און ניט למטה, און מ'דארף עס זאגן מיט א דגש און ניט מיט א רפה" [= "מילה שלי אינה הולכת לאיבוד, לא למעלה ולא למטה, וצריך לומר זאת ב'דגש' ולא ב'רפה"]. והרבי חזר על דבריו אלה כמה פעמים כדי שאשמע את הדברים היטב ואקלוט כל מילה שיוצאת מפיו הק'.

(התקשרות גליון 518)

התקשרות

הבעש"ט העמיד את ה"סולם" ואדמו"ר הזקן הראה את הדרך כיצד לעלות על גבי הסולם

כא"ק מו"ח אדמו"ר סיפר שפעם יצא הצמח-צדק להחסידיים ביום הולדתו, ערב ר"ה, ואמר להם: "חסידיים, ווערט נתעורר מיט דעם קאפיטל מ"ז" שאומרים קודם תקיעת שופר, בקאפיטל זה נולד אדמו"ר הזקן.
(...) וא' הביאורים בזה, שהענין ד'גדול הוי' ומהולל מאד" נעשה ע"י "עיר אלקינו", דקאי על אותיות התורה והתפלה, וכללות ענין המצוות, שע"ז בונים דירה לו ית' בתחתונים.
אמנם, הבנין ד'עיר אלקינו' יכול להיות מתוך מסירת נפש או ללא מסירת נפש, מתוך הבנה והשגה או ללא הבנה והשגה. וענין זה פעלו הבעש"ט ואדמו"ר הזקן באמירת התורה על פסוק הנ"ל: הבעש"ט פעל שהבנין ד'עיר אלקינו' יהי מתוך מס', ואדמו"ר הזקן פעל שהמס' יומשך ויחדור בכל הכחות, גם הכחות הפנימיים, החל מכח השכל (וכמו ענין הטבילה שכל מציאותו צריכה להיות בתוך המים ("דורכגעטונקען אינגאנצן")), שזהו החידוש והמעלה דחסידות חב"ד, שגם הכחות חב"ד חדורים במס'.
וכידוע שהבעש"ט מסר נפשו להעלים את עצמו מאדמו"ר הזקן [שהרי מצד שנותיו ה' אדמו"ר הזקן יכול לראות את הבעש"ט, כי בעת הסתלקות הבעש"ט ה' אדמו"ר הזקן בן ט"ו שנה], כדי שיהי שייך אל המגיד דוקא - שע"ז נהי' אנו חב'ד'ניקעס ולא חג'ת'ניקעס. וכאמור, המעלה דחסידות חב"ד היא שגם המוחין חב"ד חדורים בענין המס'.
כג. כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר שהבעש"ט העמיד את ה"סולם" - "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה", ואדמו"ר הזקן הראה את הדרך כיצד לעלות על גבי הסולם.
(...) וזהו הפירוש שהבעש"ט העמיד את הסולם - אע"פ שהסולם

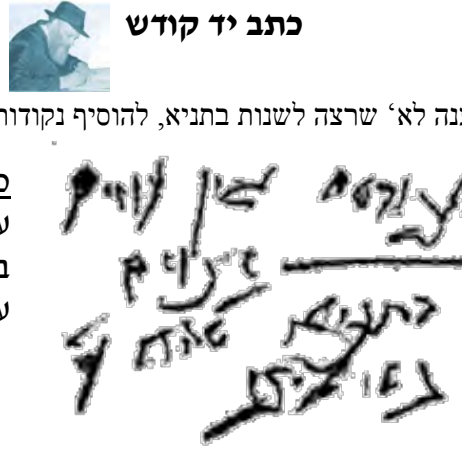
ישנו כבר מזמנו של יעקב, המובחר שבאבות - שהעמידו באופן כזה שיוכלו לעלות עליו, ובפרט לאחר שאדמו"ר הזקן ע"י תורת חסידות חב"ד הראה את הדרך כיצד לעלות על הסולם, אשר, על ידו יוכלו להעלות את הענינים הארציים - השמימה, ולהמשיך את הענינים דשמים - ארצה.
ובימינו אלו - לאחר שעברו כמה דורות בהתגלות תורת חסידות חב"ד באופן שנתפשטה בכללות העולם, וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר שבדורות שלפניו היו "געוואָרענע חסידיים" (אלו שנעשו חסידיים), ואילו בדורנו ישנם "געבאָרענע חסידיים" (חסידיים מבטן ומלידה), והיינו, שיש לנו את הענינים שקיבלנו בירושה מאלה שהיו שייכים כבר לגזע חב"ד - אזי נקל ביותר לעלות ולילך על הסולם, ועד שבאים להמעמד ומצב ש"ה נצב עליו", ובלשון אדמו"ר הזקן בתניא ה' נצב עליו... ובוחן כליות ולב", וכמ"ש "בוחן לבות וכליות אלקים צדיק" - וכיון ש"עמך כולם צדיקים", הרי זה דור שכולו זכאי, שבו בא בן דוד, במהרה בימינו.

כד. [לאחר ברכה אחרונה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א]:
פעם נכנס א' באמצע התוועדות של כ"ק מו"ח אדמו"ר ביום הש"ק ח"י אלול, ואמר: "גוט שבת", וענה כ"ק מו"ח אדמו"ר בבת-שחוק: "גוט יום טוב".
(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): כיון ששבת "מיני' מתברכין כולהו יומין", ויום טוב ענינו "מועדים לשמחה" - הנה יה"ר שתומשך השמחה גם על הימים שלאח"ז, על כל השנה כולה, לקדושה ולמנוחה לששון ולשמחה.
"גוט יום טוב", כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, ויתן הש"ת טוב גשמי ורוחני בטוב הנראה והנגלה.
(משיחת ח"י אלול תשי"ג. תו"מ ח"ט ע' 548, 555)

והאכזריות, מלוות עונשים כבדים על נושאי הדת היהודית ברוסיה, עשו תלמידי ישיבות "תומכי תמימים" את העבודה הטובה ביותר בחיזוק היהדות במסירות הנפש הגדולה ביותר.
בפולין, ליטא ולטביה תפסו ישיבות "תומכי תמימים" מקום הכבוד היפה ביותר בעולם הישיבות, והוכרו על ידי גדולי גאוני ישראל, ה' עליהם יחיו.
(משיחת ח"י אלול תש"א. לקו"ד ח"ג-ד (לה"ק) ע' 548, 555)

המשך) והרבה בחורי מחלקיה השונים של רוסיה, באים אליה. ולקראת יובל החמש מקבלת ישיבת "תומכי תמימים" את צביונה המלא עם כמה מאות תלמידים.
משנה לשנה מתפשטת יותר ויותר ישיבת "תומכי תמימים", בהקמת סניפים בחלקיה השונים של רוסיה הלבנה ורוסיה הקטנה, ליטא ופולין, קווקז ובוכרה. סניף גדול של הישיבה מוקם בארץ ישראל בכיתו הגדול של אבי בחברון, בשם "תורת אמת".

כתב יד קודש

מענה לא' שרצה לשנות בתניא, להוסיף נקודות וכו':

כמפורסם אין עושים שינוים בתניא שהו"ל ע"י נשיאינו

ישיבות "תומכי תמימים" תופסות מקום בראש כל הישיבות בעולם, בשיטת החינוך וההדרכה המיוחדת שלהן ובמאות תלמידיהן - כן ירבו - הפזורים בחלקיה השונים של רוסיה וכן בשאר המדינות, והמשמשים כרבנים, ראשי ישיבות, שוחטים, מלמדים, חזנים, סופרים, סוחרים, בעלי בתי חרושת, בעלי מלאכות, מנהלי פנקסים וכדומה, אבל כולם כאחד מצויירים בצידה לדרך שכל אחד ינק, תורה וחסידות ומדות טובות, בהיותו בישיבת "תומכי תמימים".
מסירות נפשם של תלמידי ישיבות "תומכי תמימים", באה לידי ביצוע טוב בעשרות השנים האחרונות בתחום החינוך וחיזוק היהדות.
* * *

כשפרצו רדיפות הדת של היבסקציה השפלות